

УДК 159.9

Стрюкова Ю.В.¹

¹ старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

УМОВИ ЕФЕКТИВНОГО СПІЛКУВАННЯ ЗІ СТУДЕНТАМИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Під ефективністю спілкування розуміється досягнення його учасниками комунікативної цілі та вирішення поставлених задач.

В освітній діяльності, як і в інших сферах діяльності можна використовувати просту, але універсальну чотирьохланкову циклічну модель успішної діяльності. І її основі лежить принцип негативного зворотнього зв'язку, що дозволяє послідовно коригувати співвідношення стану системи і ступеня досягнення поставленої мети.

В цій моделі виділяють чотири ланки:

Ланка 1. Чітко визначте, що вам потрібно

Уже й зараз багато людей надають великого значення правильній постановці цілей. Без правильно поставленої мети будь-яка діяльність виявиться малопродуктивною - адже успішною або неуспішною вона може бути лише щодо якогось критерію. Якщо ви не знаєте, куди йдете, то будь-яка дорога виявиться довгою.

У кожної людини існує якась вбудована система постановки цілей. У тих людей, які ще не змогли конкретно сформулювати свої цілі, можуть проте бути досить сильні причини досягнення чого-небудь. Можливо, справа в тому, що їхні цілі недостатньо усвідомлені. Цілі, які для одних не уявляють жодного інтересу, для інших можуть виявитися настільки ж значущими, як і світові рекорди. Надзвичайно важливо постаратися використовувати дане нам природою прагнення орієнтуватися на мету, а також усвідомлювати ті цілі, які раніше були недостатньо ясні, існували на несвідомому рівні. Чого б це не стосувалося, чітко вирішите, що ж саме вам потрібно. Тоді ви зможете свідомо використовувати цю свою вроджену здатність прагнути до мети.

Ланка 2. Дійте

Якою б сильною не була мотивація, все в реальному світі досягається, в кінці кінців, в результаті тих чи інших дій. В цьому і є ключ до розуміння основного, відмінності між мрійником, який володіє досить сильним характером, і справжнім діячем. Дії, які ми вибираємо, залежать від того, що ми визнаємо кращим засобом для досягнення поставлених цілей, тому чим точніше визначені цілі, тим більше шансів на їх успішне досягнення. Цілком ймовірно, що на початку свого шляху до успіху ви зазнаєте невдачі, адже і ракета може відхилитися від своєї мети. Але якщо загальний напрямок вибрано правильно, починає працювати механізм негативного зворотного зв'язку, який і допоможе вам довести справу до переможного кінця. Але перш за все ви повинні запустити процес в тому чи іншому напрямку - ви повинні почати діяти.

Ланка 3. Відзначайте зміни, що відбуваються

Спостереження за змінами, що відбуваються дає нам матеріал, необхідний для здійснення зворотного зв'язку. Ми можемо відповісти на наступні питання: «Наскільки ми відхилилися від цілі?», «Чи дійсно відбувається те, чого ми очікували?» У справу вступає модель СДСР: Спробуй, Дій, Спробуй, отримуй Результат. Ми повинні спочатку спробувати, для того щоб вирішити, чи дійсно шлях, по якому ми рухаємося, приведе нас до наміченої мети. Якщо ж ми зрозуміємо, що цього не відбувається, почати діяти - значить робити деякі інші кроки, які, як ми вважаємо, повинні наблизити нас до цієї мети. Ми повинні пройти цей цикл

кілька разів, перш ніж дійсно вийдемо на вірний шлях і тим самим отримаємо можливість домогтися прийнятного результату.

Ланка 4. Будьте гнучкими

Ви повинні бути постійно готові до того, щоб відмовитися від звичного способу дій, якщо він з яких-небудь причин перестав бути ефективним, і спробувати по-новому підійти до проблеми, а потім знову оцінити отримані результати. Досить часто це виявляється каменем спотикання, особливо для тих, хто звик слідувати второваною дорогою. Нерідко буває потрібен радикально новий підхід. Стандартний рада в цій ситуації звучить так: «Дій, дій і ще раз дій». У НЛП ж рекомендація формулюється інакше: «Якщо щось не виходить, спробуй зробити що-небудь інше; відмовся від способу дій, який вже приніс тобі невдачу». Іншими словами: якщо ви завжди будете робити те ж, що і зараз, то і результат завжди буде той же самий. Якщо ваш підхід до проблеми не дає потрібного результату, просто спробуйте що-небудь нове.

Ця модель являє собою замкнений цикл, що постійно поіторюється. Адже в реальному житті, в процесі спілкування зі студентами нам постійно доводиться корегувати ті або інші цілі, передивлялись їх та рухатися до нових цілей, тобто діяти, спостерігати, бути гнучкими.

Таким чином, найважливішою умовою ефективного спілкування зі студентами є вміння чітко сформулювати мету та вірно визначити бажаний результат взаємодії.